

Simeon en Hanna

Galaten 4:4-7

Maar toen de tijd gekomen was zond God zijn Zoon, geboren uit een vrouw en onderworpen aan de wet, ⁵maar gezonden om ons vrij te kopen van de wet opdat wij zijn kinderen zouden worden. ⁶En omdat u zijn kinderen bent, heeft God ons de Geest van zijn Zoon gegeven, die 'Abba, Vader' roept. ⁷U bent nu geen slaven meer, u bent kinderen van God en als zijn kinderen bent u erfgenamen, door de wil van God.

Lucas 2: 26-40

Jesus wordt veertig dagen na zijn geboorte de tempel binnengebracht. Hanna, die verlaat de tempel nooit, die is daar. Simeon, die wordt naar de tempel getrokken. Beiden hebben ze hun kijk op het leven dat het kleine kind te wachten staat.

26Het was hem door de heilige Geest geopenbaard dat hij niet zou sterven voordat hij de messias van de Heer zou hebben gezien. 27Gedreven door de Geest kwam Simeon naar de tempel, en toen Jezus' ouders hun kind daar binnenbrachten om met hem te doen wat volgens de wet gebruikelijk is, 28nam hij het in zijn armen en loofde hij God met de woorden:

29'Nu laat u, Heer, uw dienaar in vrede heengaan, zoals u hebt beloofd.

30Want met eigen ogen heb ik de redding gezien

31die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken 32een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.'33Zijn vader en moeder waren verbaasd over wat er over hem werd gezegd. 34Simeon zegende hen en zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan.

Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, 35en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen.'36Er was daar ook een profetes, Hanna, de dochter van Fanuel, uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, 37en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden. 38Op dat moment kwam ze naar hen toe, bracht hulde aan God en sprak over het kind met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem.

39 Toen ze alles overeenkomstig de wet van de Heer hadden gedaan, keerden ze terug naar Galilea, naar hun woonplaats Nazaret. 40Het kind groeide op, werd sterk en was begiftigd met wijsheid; Gods genade rustte op hem.

Wat is oud?

Mijn kinderen vinden mij oud.

Ikzelf vind mijn ouders niet oud.

Mijn ouders ervaren wel dat ze oud bevonden worden door jongeren die hen omringen. Leeftijd is iets objectiefs, maar oud-woorden, oud-zijn, als oud beschouwen dat is een heel persoonlijk gevoel.

Maar wanneer je vierentachtig jaar weduwe bent... dan, geloof ik, heb je veel kans dat je door iedereen gecatalogiseerd wordt onder "oud".

Niet toevallig ligt er in Antwerpen, in de Kammenstraat een woon-zorgcentrum dat "Simeon en Hanna" heet. Zeven bedden (zeer bijzonder getal in dit verhaal, zullen we straks zien). Dit WZC ligt trouwens op wandelafstand van het Huizeken van Nazareth, een gelijkaardig initiatief en eveneens een naam die in ons stukje tekst voorkomt.

Dit zijn niet alleen aardigheidjes; ze wijzen ons op diepere betekenislagen in het verhaal.

Het is een verhaal dat ons allen aangaat. Simeon staat voor geheel Israël, Hannah komt uit de stam Aser, een stam die bij de Assyrische verovering en verbanning opgegaan is in de volkeren.

De geboorte van de Messias gaat over Israël én de volkeren dus.

Lucas brengt ons een meesterlijke compositie. Hij moet erg onder de indruk zijn van dit gegeven. De Messias is de redder van de wereld, van de hele wereld.

Het hele oude testament heeft de focus op Israël gelegen en nu gaat het blikveld van de camera van horizon naar horizon.

Hanna spreekt niet, Simeon wel: Hij zegt: mijn ogen hebben uw redding gezien.

Lucas beschrijft dat er een voorspelling was dat Simeon niet zou sterven vooraleer hij de *Christus des Heren* had gezien. In hoofdstuk 9 herneemt Lucas daarvan enkele woorden, wanneer Hij Simon Petrus op de vraag laat antwoorden wie hij denkt dat Jezus is. Simon Petrus antwoordt: de *Christus van God*. Zo wandelt de belijdenis van de oude Simeon verder doorheen het evangelie. Er staan overigens zeven Simons in het Lucasevangelie. Van Simon van Cyrene tot Simon de Magiër.

Lucas verweeft alle verhalen met getallen en aantallen en tweetallen, zodat hij zijn punt kan maken: het evangelie vloeit uit het oude testament voort en de teksten zijn betrouwbaar. Zijn evangelie begint met Zacharias en Eliabeth, vervolgens Jozef en Maria, Maria en Jozef moeten we zeggen, twee paren, nu komt dan Simeon en Hanna. Op het eerste zicht hebben ze niets met elkaar te

maken, behalve dat ze oud zijn – vertegenwoordigen ze samen het oude weten?

Simeon is de naam van één van de twaalf stammen. Op een bepaald moment wordt aan de stammen een gebied van het beloofde land toegewezen. Simeon behoort tot de zeven stammen die daar traag in waren. Twaalf en zeven. Vervolgens de zeven Simons in het Lucasevangelie en de zeven jaar waarin Hanna getrouwd was geweest en zeven maal twaalf is vierentachtig, toch? De leeftijd van Hanna. Lucas geeft de geoefende lezer duidelijke hints, dat de twee samen horen. Samen spreken ze over verwachting, over vertroosting en over verlossing. Wachten, troosten, loskopen. Dat zijn toch drie essentiële begrippen van in onze geloofstraditie! Het kind dat daar in de tempel werd gebracht, wordt gezien als de komende werkelijkheid van waar altijd naar is uitgekeken. Iets nieuws breekt aan. Voor alle volkeren op aard én in zijn volheid.

Het is ook prachtig dat de oude Simeon aangeeft dat hij nu in vrede kan gaan. Hem was gezegd dat hij niet zou sterven vooraleer hij de Messias zou gezien hebben, maar dat was nu gebeurd. Hij kon dus gaan. Hij drukt het als volgt uit: Meester, nu laat gij uw dienaar los in vrede. Het dienstknechtschap van Simeon is voorbij. De nieuwe tijd is aangebroken. Wij zijn geen dienstknechten meer... Waar hebben we dat nog gehoord?

Ook Paulus refereert daaraan in de brief aan de Galaten. Jezus is onze Grote Broer. Wij zijn de kinderen, de zonen-en-dochters van God. Er is geen onderscheid tussen jood en Griek, wij zijn allen één in Hem. Dat is de betekenis van de redding, van het licht voor de volkeren!

Daar staan Maria en Jozef, ze horen grootse woorden en zijn verbaasd. We zijn Maria de laatste tijd van wat dichterbij gevolgd. De ontmoeting met Gabriël, de geboorte van Jezus, en nu de profetie, die prachtig is voor de mensheid, maar die haar eigen moederhart doorboort. “Door je eigen ziel zal een zwaard gaan.” Dat hoort er ook bij, bij die grootse woorden. Heeft zij dit verdiend? Waarom werd zij uitverkoren – dat is nu een heel andere vraag dan toen het ging om het verwekken van het kind in haar schoot? Werd ze uitverkoren omdat ze aankon wat zou gebeuren? Hoezo zou ze het aankunnen? Had het te maken met haar geloof, met haar vertrouwen op God?

Voor de andere mensen betekende de komst van Jezus: De gezindheid van velen zal aan het licht komen... Mensen gaan voor hem kiezen of tegen hem. Er is geen weg tussenin. Herinner u de boodschap van de engelen in het kerstverhaal. Eer aan God in den hoge en vrede op aarde voor de mensen die

hij liefheeft... Hebben we dan een elitaire God? Een God die mensen uitkiest, die de enen liefheeft en de anderen niet? Hangt ervan af hoe je 't bekijkt. De mensen die hij liefheeft zijn zijn getrouwen en elke mens kan, wanneer ook in zijn leven, aansluiten bij die kring en hij krijgt net hetzelfde als zij die er van in het begin bij waren. Zo elitair is onze God dus niet. Alle mensen zijn geliefden. Hoe graag wil hij dat zij naar Hem terugkeren! Jezus zal voor velen tot een val leiden én tot een opstanding!! Het opstaan is het doel.

Het volk Israël moest ook door de Rode Zee, vooraleer het echt van de Egyptenaren bevrijd was. De mensen moesten eerst ondergaan in de Jordaan, vooraleer ze bekeerd konden verdergaan. Eerst de buiging, dan het opstaan en dat is het doel.

De kinderen van God ontvangen de erfenis van God, dat is de Geest van zijn Zoon, zo schrijft Paulus.

Het is daarom ook zo jammer dat het kerstverhaal het onderspit heeft moeten delven. Het vrede op aarde is verworden tot een romantisch goed gevoel, dat we mijns inziens nodig hebben in een zakelijke en wetenschappelijke wereld. Voor Jezus kon vrede op aarde geen romantiek zijn, want dat heeft vooral met jezelf te maken. Jezus was helemaal op de ander gericht en heeft ons dat op veel manieren, met woorden en daden en met het geven van zijn eigen leven voorgetoond. Dat is de Geest van Jezus.

En wat dacht je van Maria... Op veertig dagen legde ze de kleine Jezus in de armen van Simeon, gaf ze haar kind af aan de bestemming die het oude weten voor hem voorzag. Het kruis zou voor haar ondraaglijk zijn, maar ook veel eerder al had ze haar kind afgegeven, aan Israël en aan de volkeren, als licht voor allen die in het duister willen zien.